

European Union
Regional Development Fund

Investing in your future

Odkryj Estonię

Kraj pełen atrakcji

www.visitestonia.com

Estonia

Zaskoczy cię pozytywnie.

Estonia w skrócie

Oficjalna nazwa:	Republika Estońska (po estońsku: Eesti Vabariik)
Powierzchnia:	45227 km ²
Ludność:	1,36 miliona
Stolica:	Tallinn (405 tysięcy mieszkańców)
Język urzędowy:	estoński
Ustrój:	demokracja parlamentarna
Święto narodowe:	24 lutego (Dzień Niepodległości)
Ptak narodowy:	jaskółka dymówka
Kwiat narodowy:	chaber

Republika Estońska należy do **Unii Europejskiej**, **Strefy Schengen** i **NATO**.

Estonia leży we **wschodnioeuropejskiej strefie czasowej** (EET - GMT/BST +02:00).

Numer kierunkowy do Estonii to +372. Wykonując połączenie międzynarodowe, należy najpierw wybrać 00.

ODKRYJ ESTONIĘ

Estonia leży na wschodnim wybrzeżu Bałtyku, na południe od Finlandii. Graniczy z Rosją od wschodu i Łotwą od południa. Jest to kraj o wielu obliczach, posiadający bogatą historię i różnorodną kulturę o zakorzenionych od wieków tradycjach, których obecność można dostrzec jeszcze dziś.

Pomimo niezbyt dużych rozmiarów, każdy z regionów Estonii ma unikatowy charakter. Zwiedzających ten kraj na pewno wprawią w zachwyt tereny podmokłe, lasy, moczary, na których nie powstała wcześniej ludzka stopa, ponad 1400 jezior, 3794 km linii brzegowej z zatokami i cieśninami. Estonia może poszczycić się około 1500 malowniczymi wyspami i wysepkami, a także licznymi rzekami i strumieniami. Kraj wyróżnia się też przepięknym krajobrazem kolorowych miast, historycznych wsi i miasteczek, w których można zobaczyć wiele dworów, zamków i tradycyjnych domów krytych strzechą.

Stolica Estonii, Tallinn, to najstarsze miasto stołeczne w Europie. Tallińską Starówkę uważa się za jeden z najlepiej zachowanych średniowiecznych grodów warownych. **Północna linia brzegowa**, przy której leży Tallinn, charakteryzuje się występowaniem wysokich wapiennych klifów, z których tryskają wodospady, oraz białych, piaszczystych plaż ukrytych w gęstych lasach sosnowych.

Tartu znajduje się w **południowej Estonii** i jest drugim pod względem wielkości miastem w kraju oraz ośrodkiem uniwersyteckim. Warto odwiedzić to przyjemne i spokojne miejsce, by poznać jego niepowtarzalny charakter, zobaczyć przepływającą przez nie rzekę, a także pełne zieleni parki i ulice z dziewiętnastowiecznymi, drewnianymi domami.

Tartu otaczają charakterystyczne łagodne wzgórza. Znajdują się tutaj pagórkowate, zielone tereny wiejskie, doliny rzek, jeziora, rezerваты przyrody, stare dworki i majestatyczne zamki.

Wschodnią granicę Estonii wyznacza głównie ciągnąca się kilometrami linia brzegowa jeziora Peipus

(piąte największe jezioro w Europie), wzdłuż której położone są wsie słynące z wędzonych ryb, ogórków i najlepszej cebuli w kraju.

Na zachodzie brzegi porasta jałowiec, a wzdłuż nich horyzont upiększa nieprzebrana ilość wysp Archipelagu Estońskiego, cechujących się drewnianymi wiatrakami i tradycyjnymi domami z bali krytymi strzechą sięgającą prawie do ziemi.

Najpopularniejszy kurort nadmorski w Estonii to jej „letnia stolica”, czyli położona na południowo-zachodnim wybrzeżu Parnawa. Znana jest ze wspaniałych, piaszczystych plaż, bogatego życia nocnego i leczniczych ośrodków wypoczynkowych.

Dzięki temu przewodnikowi dowiesz się, co warto zobaczyć w Estonii, które miejsca najlepiej odwiedzić i jak zaplanować dwu-, trzy- lub pięciodniową wycieczkę tak, aby w najprzyjemniejszy sposób rozkoszować się pobytem w tym pięknym kraju i zobaczyć jak najwięcej atrakcji różnych jego regionów. Zapraszamy!

Dwa oblicza Tallinna

TALLINN I PÓŁNOCNA ESTONIA

Tallinn

Tallinn to najstarsze miasto stołeczne w północnej Europie i Europejska Stolica Kultury 2011 roku. Pierwsza wzmianka o nim – z 1154 roku – pochodzi z zapisków arabskiego kartografa al-Idrisiego. Przez kolejne 800 lat w Tallinnie pojawiły się kolorowe budynki, smukłe wieżyczki, starodawne zajazdy i przyjemne place.

Starówka w Tallinnie to jedno z najlepiej zachowanych miast średniowiecznych w Europie. Została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO. Wycieczkę dobrze rozpocząć od **Placu Ratuszowego**, na którym stoi późnogotycki ratusz pochodzący z początku XIII wieku. Budynek ten posiada wysoką na 64 metry ośmiokątną wieżyczkę, na szczycie której znajduje się charakterystyczny wiatrowskaz przedstawiający **Starego Tomasza (Vana Toomas)**. Latem turyści chętnie wchodzi na jej szczyt, skąd rozpościera się przepiękna panorama miasta. Stary Tomasz o długich i gęstych wąsach jest symbolem Tallinna.

W pobliżu Ratusza turyści odwiedzić mogą **Aptekę Magistracką (Raeapteek)**, jedną z najstarszych ap-

tek w Europie, która oferuje zarówno nowoczesne leki, jak i preparaty przygotowane na podstawie średniowiecznych receptur.

Najbardziej charakterystycznymi kościołami na Starym Mieście są te największe. **Kościół św. Mikołaja** poszczycić się może najstarszym znanym portalem dekoracyjnym w Tallinnie. Obecnie kościół spełnia rolę muzeum i sali koncertowej, a jego główną atrakcją stanowi malowidło jednego z najbardziej znanych średniowiecznych artystów, Bernta Notke.

Kościół św. Olafa z wieżą mierzącą 123,7 metra, jest najwyższym budynkiem sakralnym w Estonii, a w latach 1549-1625 był najwyższą budowlą na świecie. Z jego tarasu widokowego rozciąga się jedyny w swoim rodzaju widok na niemalże całe miasto.

Kolejny ważny punkt w Tallinnie, wzgórze Toompea, to miejsce, w którym znajdują się główne budynki rządu Estonii, w tym siedziba biur premiera – posiadłość Stenbock. W **zamku Toompea** mieści się obecnie estoński parlament. Na szczycie 45-metrowej baszty zamku zwanej Długim Hermanem powiewa niebiesko-czarno-biała flaga narodowa Estonii.

Panorama Tallinna

Naprzeciwko zamku Toompea zobaczymy charakterystyczne pękate kopuły zbudowanej w 1900 roku **prawosławnej Katedry św. Aleksandra Newskiego**, największej i najwspanialszej tego typu świątyni w Tallinnie.

Turyści mogą też zwiedzić główną luterzańską **Katedrę św. Marii Dziewicy** (Toomkirik), w której zamieszkiwali niegdyś biskupi Tallinna oraz najwyżsi rangą duchowni w kraju.

Na wzgórzu Toompea znajdziemy także punkty widokowe Patkuli i Kohtuotsa, z których doskonale widać Starówkę i Zatokę Fińską.

Mury otaczające Tallinn początkowo miały długość 2,35 km i obejmowały 46 wież umiejscowionych wzdłuż samych murów i przy bramach. Większość z nich przetrwała do dziś, w tym 26 baszt obronnych, z których każda ma swoją nazwę. Starodawne mury w niezmienionej formie można oglądać wzdłuż wąskiej i zacienionej ulicy Müürivahe, gdzie sprzedawane są również tradycyjne wyroby rękodzielnicze z wełny jagnięcej.

Pomiędzy Starym Miastem i portem, w samym sercu Tallinna, leży dzielnica o nazwie **Rotermann**, słynąca z nowoczesnej architektury. Usytuowane są tutaj dawne budynki przemysłowe, które przebudowano zgodnie ze współczesnymi trendami. W dzielnicy tej znajdziemy także sklepy, butiki, restauracje, biura i budynki mieszkalne oraz barwny rynek, na którym

mieszkańcy i turyści kupują świeże owoce i warzywa z estońskich gospodarstw i ogrodów.

Z dzielnicy Rotermann możemy spacerkiem dojść do oddalonego o około 2,5 km barokowego **Pałacu Kadriorg**, zbudowanego przez cara Piotra Wielkiego w XVIII wieku i otoczonego pięknym, zadbanym parkiem, najlepiej zaprojektowanym terenem zielonym w Estonii. W pałacu zwiedzający zobaczą dzieła sztuki zachodnioeuropejskiej i rosyjskiej z okresu od XVI do XX wieku.

Plac Ratuszowy

Tereny otaczające amfiteatr podczas Festiwalu Pieśni

Nieopodal znajduje się całkiem nowe **Muzeum Sztuki KUMU**, które jest największym wielofunkcyjnym ośrodkiem sztuki w Skandynawii i krajach bałtyckich. Wystawa stała przedstawia historię sztuki estońskiej od XVIII wieku, podczas gdy eksponaty tymczasowe to zarówno zagraniczne, jak i estońskie dzieła sztuki współczesnej.

Tylko krótki spacer dzieli park Kadriorg od amfiteatru i otaczających go terenów, gdzie co pięć lat odbywa się Estoński Festiwal Pieśni. Wydarzenie to potrafi przyciągnąć nawet 25 tysięcy osób, które śpiewają na zbudowanej w 1959 roku scenie. Amfiteatr gościł także 70 tysięcy fanów podczas koncertu Madonny, a wcześniej swoje występy dali tu Michael Jackson,

Muzeum Sztuki KUMU

Rolling Stones, Elton John, Tina Turner i inne gwiazdy.

Z terenów festiwalowych warto przejść się na brzeże, gdzie można odwiedzić ruiny **Klasztoru Pirit** po raz pierwszy poświęconego w XV wieku, obok którego mieści się nowoczesny budynek klasztoru otwarty w 2001 roku. Ulica wiodąca do Piritu daje turystom możliwość spojrzenia na Stare Miasto, port oraz nowoczesną część Tallinna z całkiem odmienną, choć nieodmiennie urokliwą, perspektywą.

W dzielnicy Pirit mieści się także największa przystań Estonii, a w 1980 roku odbyły się tu zawody żeglarstwa w ramach Olimpiady w Moskwie. Okolicę tę uważa się również za najlepsze dla plażowiczów tereny w Tallinnie. Niemal całe północne wybrzeże Estonii pokrywają piaszczyste plaże, które wyłaniają się z lasów sosnowych.

Tallinn to idealne miejsce dla koneserów sztuki – miasto szczyci się licznymi muzeami. Poza KUMU, które jest dumą parku Kadriorg, historia Estonii została przedstawiona w Muzeum Historii i Muzeum Okupacji. Warto odwiedzić także Muzeum Historii Naturalnej, Muzeum Morskie i Muzeum Zdrowia.

Tallińskie Muzeum na wolnym powietrzu mieszczące się w okolicy zwanej Rocca al Mare zabierze nas w podróż po zrekonstruowanych domach mieszkańców estońskiej wsi z czasów od XVII do XX wieku. **Tallińskie Zoo**, słynące na świecie z zamieszkujących je kozic górskich i owiec gruborogich, to dom dla ponad 2000 zwierząt z około 500 gatunków.

Dzień 2 – Klify i Lahemaa

Zostawiając tallińskie wieżyczki i iglice w tyle, drugiego dnia możemy udać się na wycieczkę wzdłuż północnej linii brzegowej, która stanowi przyjemny kontrast dla miejskich krajobrazów.

Pierwszy obowiązkowy przystanek na wybrzeżu trzeba zaplanować na 31-metrowym **klifie Türi**. Ten wchodzący do Zatoki Fińskiej cypel oferuje niezapomniany widok na morze. Znajdujące się tu wapienne klify zostały ukształtowane przez starożytną rzekę Newę, prawdopodobnie miliony lat temu płynącą przez obszar obecnej Zatoki Fińskiej. Krajobraz tego miejsca jest bardzo charakterystyczny dla północnej Estonii.

Wzdłuż klifu biegnie droga prowadząca do miejscowości **Keila-Joa**, zawdzięczającej nazwę jednej z najwspanialszych w Estonii kaskad wodnych – sześciometrowemu wodospadowi na rzece Keila. Przy wysokim poziomie wody wiosną i jesienią może on mieć nawet 70 metrów szerokości. W górę rzeki, nad wodospadem są dwa mosty dla pieszych, gdzie rosyjscy nowożeńcy zapinają kłódki, na których wygrawerowano ich imiona, a następnie wrzucają klucz do rzeki na znak wiecznej trwałości ich małżeństwa.

Wielbiciele militariów na pewno chętnie odwiedzą byłe miasto garnizonowe Paldiski, w którym dominuje klasyczna architektura radziecka. Czasy jego świetności przypadły na sowiecki okres powojenny.

Wodospad Jägala

„Studnia Czarownicy” w Tuhala

Atrakcje naturalne obejmują wapienną skarpę Pakri, na której niebawem stanie jedna z największych farm wiatrowych w Estonii. Niedaleko na morzu leżą wyspy Pakri, na które w ciągu dnia można wybrać się łodzią, by skorzystać z tras spacerowych i podziwiać piękne krajobrazy.

Jadąc dalej wzdłuż wybrzeża, napotkamy ufortyfikowane, kamienne ruiny Klasztoru **Padise**, który został założony w XIV wieku i jest jedynym takim klasztorem w krajach nordyckich.

Z siedziby mnichów udajemy się do największego i najstarszego browaru w Estonii, czyli **Saku**. W starej piwowarni założono muzeum, gdzie zaprezentowano starodawny sprzęt używany do wyrobu piwa. Możemy również spróbować piwa produkowanego w browarze.

Kolejny przystanek to **Tuhala**, czyli największy obszar występowania wód krasowych w Estonii, gdzie znajduje się słynna „Studnia Czarownicy” – jedno z najbardziej unikatowych zjawisk naturalnych w Europie. Gdy rzeki podziemne napędlają się wodą po obfitych opadach, głęboka na 2,4 m Studnia Czarownicy zaczyna „kipieć”, tworząc gejzer wyrzucający do 100 litrów wody na sekundę. Legenda mówi, że dzieje się tak, kiedy czarownice chłostają się w studni gałęziami drzew.

W drodze do **Lahemaa**, największego w Estonii parku narodowego, napotkamy najstarsze w kraju kamienne kurhany, stanowiące część miejsc pochów-

Dwór Vihula

ku datowanych na VIII lub VII wiek p.n.e., a obecnie umiejscowione na poboczu ruchliwej autostrady. W pobliżu tej drogi znajduje się również najwyższy naturalny wodospad w Estonii, czyli **Jägala**. Szeroki na ponad 50 metrów strumień wpada do znajdującej się osiem metrów niżej wapiennej misy, która powstawała przez tysiące lat w wyniku erozji.

W połowie drogi pomiędzy Tallinnem i Narwą położone są nadmorskie ruiny **zamku Toolse**. Ten najbardziej wysunięty na północ średniowieczny fort został zbudowany w 1417 roku, aby bronić lokalnego portu przed piratami. W Toolse znajduje się także ferma

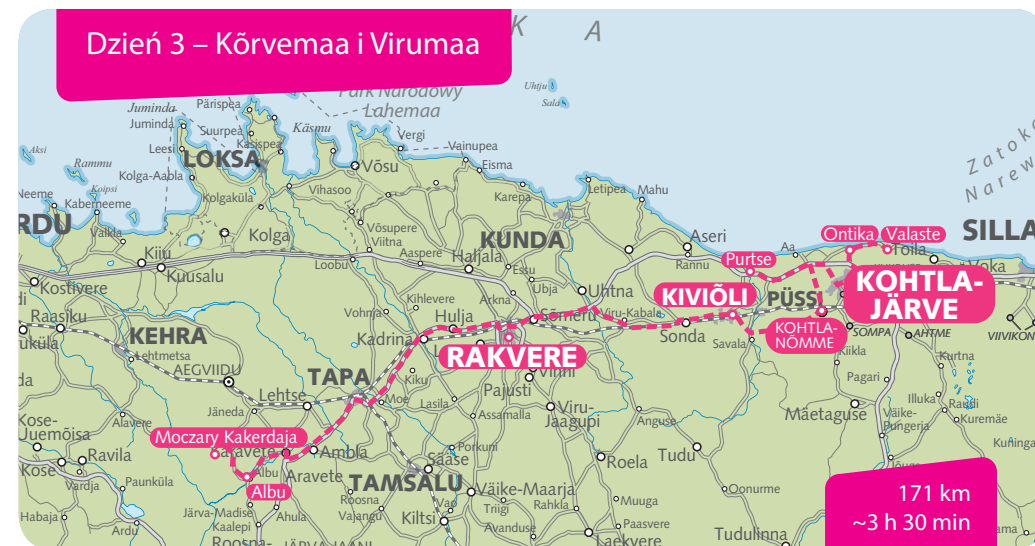
Wioska rybacka Altja

strusi, na której podczas wycieczek z przewodnikiem można zobaczyć strusie, króliki i renifery.

Park Narodowy Lahemaa (dosłownie „kraina zatok”), założony w 1971 roku, składa się z czterech półwyspów i wielu wysepek rozrzuconych na Zatoce Fińskiej. Lasy, tereny bagniste i nadbrzeżne parku są domem dla 200 gatunków ptaków i około 900 różnych roślin.

W tym regionie leżą także liczne posiadłości interesujące z historycznego punktu widzenia. Jedną z nich, **Dwór Vihula**, została ponownie otwarta 500 lat po jej założeniu – obecnie pełni ona funkcję klubu i ośrodka spa. Z kolei Dwór Sagadi może poszczycić się muzeum usytuowanym w dworku oraz muzeum leśnictwa. Natomiast XVIII-wieczny Dwór Palmse oferuje turystom zwiedzanie odnowionego gmachu. Odwiedzający mogą także cieszyć się widokiem zalesionego parku, jeziora z łabędziami oraz ogrodu.

Na terenie Lahemaa położone są także idylliczne wioski rybackie. Jedną z nich, **Altja**, to typowo nadbrzeżna, tradycyjna osada. Inną lokalną atrakcją stanowi **Käsmu**, zwane „wioską kapitańską”, w której kiedyś mieściła się szkoła żegluga morskiej, będąca obecnie siedzibą muzeum morskiego. Wioska **Viinistu** o typowo rybackim charakterze posiada własne muzeum sztuki zlokalizowane w dawnej fabryce przetwórstwa ryb, gdzie można obejrzeć stałą wystawę klasycznej i nowoczesnej sztuki estońskiej.

Dzień 3 – Kõrvemaa i Virumaa

Z estońskiego wybrzeża przenosimy się na jedno z wielu bagien występujących w tym kraju – Kakerdaja w lasach Kõrvemaa, usytuowane z dala od głównych dróg i zabudowań. Trakt wiodący wzdłuż **moczarów Kakerdaja** jest jednym z najbardziej znanych i najstarszych tego typu szlaków w całej Estonii. Ciągnie się on na długości 3,2 km, a niedawno odnowiona kładka biegnąca ponad bagnem prowadzi w kierunku jeziora.

Kõrvemaa to miejsce narodzin jednego z najbardziej znanych estońskich pisarzy – Antona Hansena Tammsaare. W jego dawnym domu można obejrzeć wystawę dotyczącą życia i pracy twórcy, a także warunków panujących w trakcie wydarzeń opisanych przez niego w utworze „Prawda i sprawiedliwość”, jednym z najważniejszych dzieł literatury estońskiej. Na posiadłość składa się oryginalny dom, spichlerz zbożowy, tradycyjna stodoła, obora i mniejsze przybudówki. Latem odbywają się w niej wydarzenia kulturalne i występy teatralne na wolnym powietrzu.

Z lasów Kõrvemaa droga prowadzi w kierunku północno-wschodnim do kolejnej średniowiecznej fortecy. To, co można zobaczyć w 700-letnim **Zamku Rakvere**, z pewnością wprawi w zachwyt każdego miłośnika historii wojskowości – znajduje się tam

wystawa uzbrojenia, średniowieczna komnata grozy oraz strzelnica łucznicza. Obok fortu stoi wykonana z brązu rzeźba тура o długości 7 m i wysokości 4 m, będąca największą w krajach bałtyckich rzeźbą przedstawiającą zwierzę.

Dalej na wschód turyści odwiedzić mogą przyciągający uwagę **Zamek Purtse** o białych ścianach i czerwonym dachu. Został zbudowany w XVI wieku jako ufortyfikowany dom o ścianach ponad dwumetrowej grubości, dających fascynujący efekt echa wewnątrz budowli.

Posąg Tarvas w Rakvere

Droga z Purtse prowadzi do największego regionu przemysłowego Estonii, czyli do **provincji Ida-Viru**. Tutaj kopalnie łupków bitumicznych i gigantyczne góry popiołu, które są symbolem regionu, kontrastują z nieskażoną przyrodą. Na obrzeżach miasta **Kiviõli** leżą dwa największe nad Bałtykiem sztucznie wzniesione wzgórza. Starsze z nich, pokryte większą ilością trawy, jest otwarte dla ludności, a zimą można z niego zjeżdżać na nartach.

Park górniczy Kohtla i muzeum w Ida-Viru oferuje wycieczki po podziemnym świecie górników i zwiędzanie szybów oraz sztolni. Odwiedzający mogą przejechać się wagonikami kolejowymi używanymi do transportu łupków bitumicznych na powierzchnię ziemi, wypróbować narzędzia i zjeść posiłek prawdziwego górnika.

Niedaleko za wzgórzami **Kohtla-Järve** leży Rezerwat Krajobrazowy **Ontika** obejmujący 20 kilometrów niemal nienaruszonych wapiennych klifów Zatoki Fińskiej, których wysokość sięga 56 metrów ponad poziom morza.

30-metrowy wodospad **Valaste**, znajdujący się pomiędzy wsiami Saka i Toila, jest najwyższym w Estonii. Aby uprzyjemnić turystom wizytę w tym pięknym miejscu, utworzono punkt widokowy, który umożliwia podziwianie przekroju 470-570 milionów lat rozwoju geologicznego. Najpiękniejszy widok prezentuje się zimą, gdy zamrożona woda tworzy niesamowite lodowe rzeźby.

Wapienne klify na północy Estonii

Dzień 4 – Narwa i Zachodnia Estonia

Dawną letnią rezydencję prezydencką otacza piękny park **Toila**. Sam pałac został zniszczony podczas II wojny światowej. Obecnie w parku odbywa się wiele letnich koncertów.

Okolice wsi **Kurtina** w prowincji Ida-Viru to obszar o największej koncentracji jezior w Estonii. Na terenie porośniętym sosnami leży ponad 40 większych lub mniejszych akwenów wodnych. Woda w nich jest cieplejsza niż w innych zbiornikach wodnych w Estonii, co przyciąga miłośników kąpeli.

Niedaleko Kurtina odwiedzić można **Klasztor Pühititsa**, jedyny w Estonii prawosławny klasztor otwarty zarówno dla turystów, jak i pielgrzymów. Mały prawosławno-chrześcijański kościół zbudowano w Pühititsa w XVI wieku, natomiast klasztor powstał w 1891 roku. Obecnie obejmuje on sześć kościołów. Mówi się, że w tym miejscu pasterka była świadkiem boskiego objawienia przy źródle. Woda podobno posiada uzdrawiające moce – odwiedzający mogą ją nalewać do butelek i zabierać do domu.

Wracając w kierunku północnym, trafiamy do miasta o nazwie **Sillamäe**, które podczas rosyjskiej okupacji było zamknięte dla ogółu ze względu na obecność fabryki chemicznej, zajmującej się wytwarzaniem materiałów do produkcji broni nuklearnej dla rosyjskich elektrowni i zakładów zbrojeniowych. Obecnie Sillamäe to klasyczny przykład stalinowskiego planowania przestrzennego – wielki bulwar prowadzący od głównego placu aż do morza daje wrażenie powrotu do lat 50. XX wieku.

Poruszając się dalej na wschód, natrafimy na kolejne przybrzeżne miasto **Narva-Jõesuu** położone wzdłuż najdłuższej w Estonii plaży kąpielowej, na tyłach której znajdują się wydmy i sosny. Kiedyś było ono znane z ośrodków wypoczynkowych i często odwiedzali je rosyjscy arystokraci, a obecnie jest coraz bardziej popularne wśród letnich turystów. Narva-Jõesuu leży na północno-wschodnim końcu europejskiego szlaku pieszego E9, który ciągnie się przez 5000 km od Przylądka Świętego Wincentego w Portugalii.

Narwa, trzecie największe miasto w Estonii, jest usytuowana nad rzeką Narwą, w punkcie kraju najbardziej wysuniętym na wschód, zaraz obok granicy z Rosją. Znana była jako barokowa perła Bałtyku dopóki w 1944 roku nie została niemalże zrównana z ziemią przez radzieckie bomby. Nadal jednak warto przejść się Starym Miastem i zobaczyć **Zamek Hermana** położony na brzegu rzeki Narwy. Z wieży zamku można obejrzeć tereny należące już do Rosji wraz z piękną twierdzą w Iwanogrodzie.

Kilka kilometrów w górę rzeki, obok podwójnego wodospadu, leżą sławne **Zakłady Włókiennicze Kreenholm**, największa fabryka rosyjskiego Imperium w XIX wieku. Do kompleksu fabrycznego należy także rozległa katedra Aleksandra zbudowana w stylu romańskim dla pracowników Zakładów Kreenholm wyznania luterńskiego. Podczas II wojny światowej została ona w znacznym stopniu zniszczona, ale później udało się ją odbudować, a obecnie należy do aktywnie działającej wspólnoty religijnej.

Kilka kilometrów w górę rzeki, obok podwójnego wodospadu, leżą sławne **Zakłady Włókiennicze Kreenholm**, największa fabryka rosyjskiego Imperium w XIX wieku. Do kompleksu fabrycznego należy także rozległa katedra Aleksandra zbudowana w stylu romańskim dla pracowników Zakładów Kreenholm wyznania luterńskiego. Podczas II wojny światowej została ona w znacznym stopniu zniszczona, ale później udało się ją odbudować, a obecnie należy do aktywnie działającej wspólnoty religijnej.

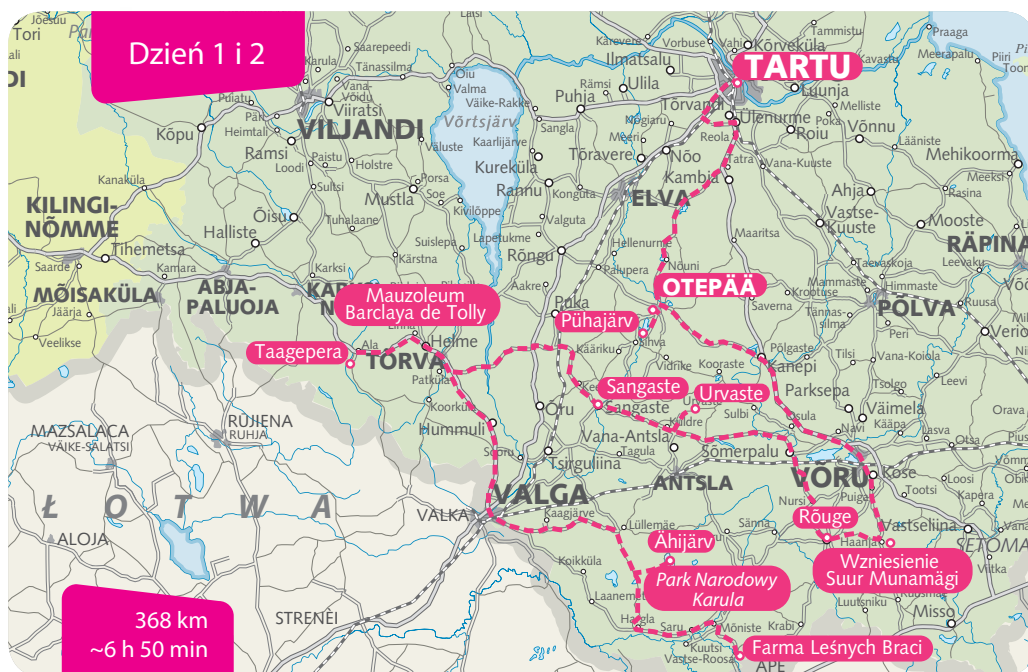
Forteca Hermanni w Narwie

Klasztor Kuremäe

XIX wieku. Do kompleksu fabrycznego należy także rozległa katedra Aleksandra zbudowana w stylu romańskim dla pracowników Zakładów Kreenholm wyznania luterńskiego. Podczas II wojny światowej została ona w znacznym stopniu zniszczona, ale później udało się ją odbudować, a obecnie należy do aktywnie działającej wspólnoty religijnej.

TARTU I POŁUDNIOWA ESTONIA

Dzień 1 – Tartu

Uniwersyteckie miasto **Tartu** w południowej Estonii jest miejscem, w którym w 1869 roku narodziła się narodowa tradycja organizowania Festiwalu Pieśni. Ważny symbol stanowi tutaj umieszczona na Placu Ratuszowym fontanna z posągami studentów całujących się pod parasolką. Z jednej strony historycznego placu z XVIII wieku stoi budynek nazywany estońską krzywą wieżą. Opiera się on na murach miejskich oraz częściowo na drewnianych palach, które uległy osunięciu. Obecnie mieści się w nim muzeum sztuki.

W pobliżu wzniesiono najważniejsze budowle w mieście, czyli **główny budynek Uniwersytetu Tar-**

tuskiego (założonego w 1632 roku) oraz niedawno odnowiony Kościół św. Jana, w którym znajduje się ponad tysiąc dobrze zachowanych rzeźb terakotowych.

Najważniejszy element geograficzny miasta to **Wzgórze Katedralne (Toomemägi)**, na którym niegdyś mieściła się cytadela. Obecnie teren ten zajmuje park w stylu angielskim – popularne miejsce spotkań studentów, którzy umawiają się pod jednym z dwóch mostów – Anielskim lub Diabelskim.

Ścieżki dla pieszych ciągną się wzdłuż grzbietu wzgórza, prowadząc do ruin Katedry Tartuskiej, niegdyś

jednej z największych budowli katedralnych z cegły we Wschodniej Europie. W odnowionej części mieści się obecnie Muzeum Historii Uniwersytetu Tartu.

Miasto przecina żeglowna rzeka Emajõgi. Kursuje po niej w pełni sprawna replika tradycyjnego statku handlowego Hanseatic, który dawno temu pływał po wodach lądowych Estonii.

Dziedziniec Antoniusza w Tartu to ośrodek rękodzieła i sztuki, w którym odwiedzający mogą oglądać rzemieślników wytwarzających wyroby ze skóry, szkła, porcelany, tkanin i innych materiałów.

Tartu to także miasto muzeów. W Muzeum Zabawek wystawione są rozmaite zabawki, jakimi na przestrzeni dwóch wieków bawiły się estońskie dzieci. W **Estońskim Muzeum Narodowym** można podziwiać historyczne i etnologiczne wystawy związane z tu-tejszym folklorem.

Ogrody Botaniczne Uniwersytetu Tartuskiego liczą ponad 6500 gatunków roślin z różnych stref klimatycznych całego świata. Oranżeria należąca do Ogrodów jest największą w krajach bałtyckich.

Inne miejsca warte odwiedzenia w Tartu to dawne komórki KGB w okolicy centrum miasta oraz Muzeum Lotnictwa na jego obrzeżu, w którym zaprezentowa-

Uniwersytet Tartuski

no rzeczywistych rozmiarów helikoptery, samoloty bojowe i mniejsze statki powietrzne.

Wrażenie robi również XIX-wieczna dzielnica drewnianych domów nazywana **Supilinn (Miasto Zup)**.

Rzeźba zakochanych na Placu Ratuszowym w Tartu

Sielankowy pagórkowaty krajobraz południowej Estonii

Dzień 2 – Otepää, Võrumaa i Valgamaa

Idylliczny pagórkowaty krajobraz południowej Estonii, czyli okolice Haanja, Otepää i Karula to najwyżej położony obszar kraju. Charakterystyczne są dla niego wzgórza i doliny rzek występujące na zmianę z błękitnymi jeziorami i znajdujące się gdzieś tam zamki, dworki i starodawne wsie.

Zimową stolicą Estonii jest małe miasto o nazwie **Otepää**, usytuowane 44 km na południe od Tartu. Mieszkają w nim estońscy złoci medaliści Zimowych Igrzysk Olimpijskich Kristina Šmigun i Andrus Veerpalu. Sporty zimowe obejmują biegi narciarskie po wyznaczonych szlakach, a latem w regionie tym popularne są piesze i rowerowe wycieczki oraz pływanie.

Mnóstwo zabawy czeka odwiedzających w Parku Rozrywki Otepää w ośrodku sportu Tehvandi, który oferuje pięć szlaków linowych o różnej wysokości, składających się z podwieszanych kłód drewna, drabin linowych, lin akrobatycznych i wiszących mostów. Zaraz obok połyskuje srebrem tafla jeziora Pühajärv, przez wielu uważanego za najpiękniejsze w Estonii – głównie ze względu na położone na nim urokliwe, niewielkie, zalesione wysepki.

Wzgórze Suur Munamägi (zwane Górą Wielkiego Jajka), wznoszące się na 318 m n.p.m., stanowi najwyższy punkt w regionie nadbałtyckim. W porównaniu do innych wzniesień na świecie nie wydaje się ono wysokie, ale w Estonii to prawie góra! Z 30-metrowej wieży obserwacyjnej na szczycie wzrok sięga na niemal 50 km w każdym kierunku.

Zawody Pucharu Świata w Biegach Narciarskich w okolicy Otepää

Najpiękniejszą doliną w okolicy Haanja jest Ööbikuorg („Dolina Słowika”). Latem ta naturalna komora pogłosowa ożywa nieustającym nawoływaniem słowików.

W tej samej prowincji leży także najgłębsze jezioro Estonii, czyli **Rõuge Suurjärv** – ów niewielkich rozmiarów zbiornik wodny ma głębokość dochodzącą do 38 metrów.

Największe drzewo w Estonii, czyli dąb Tamme-Lauri, rośnie we wsi **Urvaste**. Mierzy on w obwodzie około 8,5 metra, a jego wiek szacuje się na 680 lat. Aby objąć drzewo, potrzeba sześciu dorosłych osób.

Przepiękny zamek **Sangaste** wybudowany u schyłku XIX wieku uważa się za jeden z najbardziej eleganczyńskich dworów Estonii, a jego styl przypomina brytyjski Windsor. Majestatyczna budowla powstała z 1,5 miliona produkowanych lokalnie cegieł, a obecnie mieści się w niej hotel. W prowincji tej wzniesiono także godne króla mauzoleum przywódcy wojskowego **Barclaya de Tolly**, znanego z wojen napoleońskich. Niedaleko znajduje się również zamek **Taagepera**, będący najwybitniejszym dziełem estońskiej architektury secesyjnej.

Wracając na południe, warto odwiedzić najmniejszy park narodowy Estonii, o nazwie **Karula**. W obszarze tym występują tereny podmokłe, jeziora, łąki oraz różnorodna flora i fauna. Okolice sprzyja ciekawym pieszym wycieczkom. Informacji udziela centrum turystyczne w **Ahijärv**.

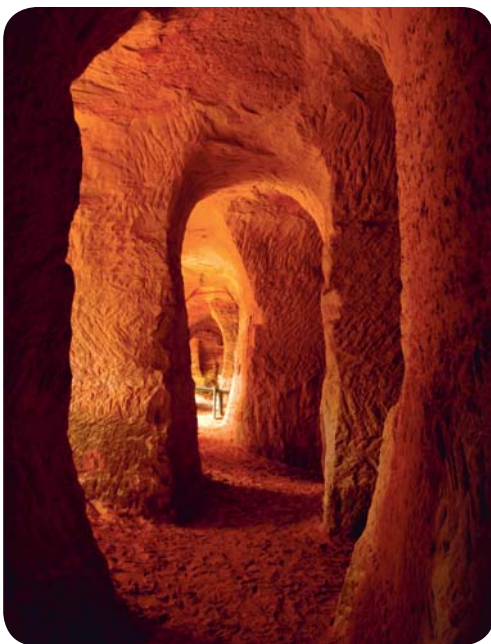
Kobiety Seto w tradycyjnych strojach

Niecałe dwa kilometry od granicy z Łotwą położona jest farma, która niegdyś należała do znanych bojowników o wolność, działających pod nazwą **Leśni Bracia**. Była to grupa estońskich, łotewskich i litewskich partyzantów, którzy walczyli przeciwko rządowi radzieckim w czasie II wojny światowej i po jej zakończeniu. Na farmie można zobaczyć, jak mieszkali oni w zamaskowanych schronach i spędzić noc pod ziemią.

Dzień 3 – Seto i staroobrzędowcy

Na południu Estonii, w punkcie najbardziej wysuniętym na wschód, mieszka niewielka społeczność zwana **Seto**. Jej członkowie do dziś zachowali swoje zwyczaje, tradycyjne ubiory i język. Grupa ta znana jest również z tysiącletniej tradycji śpiewania. Ich pieśni zwane są leelo.

Jaskinie z piaskowca w Piusa

Życie tej społeczności nacechowanej wpływami słowiańskimi, jej rękodzieło i przedmioty codziennego użytku zaprezentowano w Muzeum Seto, które obejmuje zrekonstruowane XIX-wieczne gospodarstwo, a także w Muzeum **Obinitsa**. Restauracja Seto Tsäimaja daje głodnym turystom zarówno chwilę wytchnienia jak i możliwość skosztowania lokalnych specjałów.

Miasto **Värskä** słynie z przepięknego kamiennego kościoła, uzdrawiającego błota i wody bogatej w minerały, która sprzedawana jest w całej Estonii. Odwiedzający mogą również zażyć kąpeli w wodzie z minerałami w ośrodku wypoczynkowym zlokalizowanym kilka kilometrów od samego miasta.

W Estonii znajduje się najwięcej na świecie kraterów po uderzeniach meteorytów. Jednym z sześciu znanych miejsc ich występowania w tej prowincji są okolice **Ilumetsa**. Można tam zobaczyć pięć kraterów, które powstały w wyniku uderzenia asteroidy prawdopodobnie około 6600 lat temu. Największym i najbardziej znanym jest szeroki na 80 metrów i głęboki na 12 metrów krater o nazwie **Põrguhaud (Piekielny grób)**. Kilkaset metrów dalej są kolejne dwa kratery. Według legendy te „groby” prowadzą prosto do piekła.

Południowa Estonia słynie z pomarańczowo-czerwonych dewońskich odsłoneń piaskowca, które występują między innymi w malowniczej dolinie rzeki Ahja. W **Taevaskoda** na rzece Ahja klify z piaskowca mają wysokość nawet 24 metrów ponad poziomem wody.

Kilka kilometrów przed brzegiem jeziora Peipus, w prowincji Tartu, leży zbudowany pomiędzy 1880 i 1885 rokiem niemalże bajkowy zamek **Alatskivi**, zdobny w białe wieżyczki. Uważa się go za najpiękniejszy neogotycki budynek w krajach bałtyckich. Został on wzniesiony na podobieństwo posiadłości Balmoral w Szkocji.

Trasa wiodąca równoległe do brzegu jeziora Peipus przestrzega starej rosyjskiej tradycji, według której wsie są usytuowane wzdłuż jedynej ulicy, co doprowadza do ich naturalnego łączenia się. To właśnie tutaj zobaczyć można nieliczne już na świecie wsie zamieszkane przez **staroobrzędowców**. Są oni potomkami niezwykle religijnej, rosyjskiej mniejszości etnicznej, która w XVII i XVIII wieku przeżyła jezioro w poszukiwaniu schronienia przed prześladowaniem po tym, jak oparła się reformom w Kościele prawosławnym. Obszar ten słynie z wędzonych i suszonych ryb, ogórków, złotej cebuli i marynat sprzedawanych przez lokalnych mieszkańców. Jeżeli chcemy poczuć namiastkę rygorystycznych zasad religijnej społeczności, odwiedzmy kościół we wsi **Raja**, w którym niedozwolone jest korzystanie z prądu, a światła dostarczają jedynie świece z wosku pszczelego.

Zamek Alatskivi

Dzień 4 – Viljandi i Soomaa

Jadąc w głąb łądu od jeziora Peipus, natrafimy na region nazywany **Vooremaa**, który charakteryzuje się niezwykle krajobrazem utworzonym przez erozję i akumulację glacialną. Długie wzgórza (drumliny) rozciągające się od północy po południe sprawiają, że obszar ten wygląda jak pole zaorane przez olbrzymów, a dzięki długim i wąskim jeziorom w dolinach okolice te są jeszcze piękniejsze.

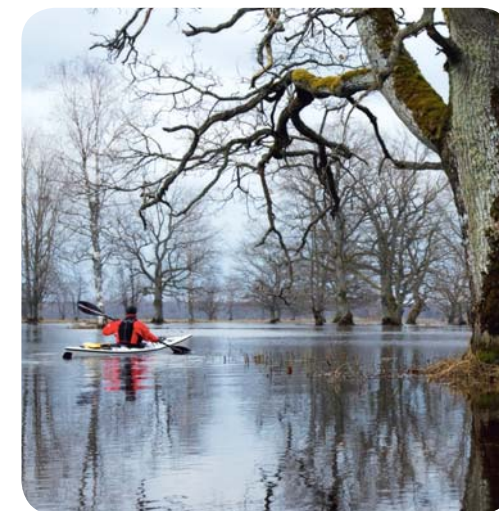
W Vooremaa, 25 km od Tartu, rozciągają się tereny należące do Parku Dzikiej Flory i Fauny **Elistvere**. Początkowo stanowił on schronienie dla rannych zwierząt. Można tu spotkać niemal wszystkie gatunki dzikich zwierząt występujących w Estonii, w tym łosie, niedźwiedzie brunatne, dzikie jelenie, danielle, dziki, rysie, lisy, szopy, kuny leśne, norki, bażanty i wiewiórki.

Viljandi to zabytkowe miasto w południowej Estonii usytuowane na wzgórzach ponad malowniczym jeziorem. W jego wodach odbijają się wieżyczki wielu kościołów oraz słynna Wieża Wodna z tarasem widokowym, które dodatkowo przydają Viljandi niezwykłego charakteru. Obok jeziora biegnie ścieżka dla miłośników pieszych wycieczek, znajdują się korty tenisowe, wieża do skakania do wody i place zabaw. Istnieje także możliwość wynajęcia łodzi lub przepłynięcia się katamaranem. Najbardziej znane legendy regionu, o których mówi lokalna piosenka, dotyczą żeglarza z Viljandi przemierzającego jezioro z tęsknoty za swoją pięknoką ukochaną.

Kolejnym obowiązkowym punktem wycieczki są ruiny XIII-wiecznego zamku oraz spacer nad głęboko-

ką fosą po jednym z symboli miasta, jakim jest most wiszący. Warto odwiedzić Ośrodek Sztuki Naiwnej Kondas oferujący wystawy i warsztaty, a dla miłośników muzyki folkowej gratką będzie Ośrodek Muzyki Tradycyjnej.

Z prowincji Viljandi udajemy się na obszerne tereny podmokłe Estonii, czyli do **Parku Narodowego Soomaa**, w którym znajdziemy ponad 537 gatunków roślin bagiennych, 185 rodzajów ptaków i 43 gatunki ssaków. W tym spokojnym miejscu można w ciszy rozkoszować się pięknem natury, urządzając piesze wycieczki przez stare lasy i moczary, gdzie nie powstała wcześniej ludzka stopa. Jedną z oznaczonych ścieżek, która zaczyna się już przy Centrum Informacji Turystycznej, prowadzi wzdłuż szlaku bobrow.

Park Narodowy Soomaa

ZACHODNIA ESTONIA I WYSPY

Dzień 1 – Parnawa

Letnia stolica Estonii, czyli Parnawa (Pärnu), to dobrze znany kurort na południowo-zachodnim wybrzeżu. Turystów przyciągają zacienione parki, atrakcyjne, białe, piaszczyste plaże i świetne restauracje, a także ośrodki wypoczynkowe i życie nocne. W przypadku tłoku na głównej plaży można udać się na pobliskie plaże Valgeranna, Kabli i Lemme.

Przez cały rok łatwo znaleźć tu dla siebie rozrywkę dzięki różnym festiwalom kulturalnym, licznym galeriom sztuki, wystawom, muzeum sztuki współczesnej, Teatrowi Endla i sali koncertowej. Jak większość dużych miast w Estonii Parnawa posiada ładną Starówkę.

Dzieci przyciągnie z pewnością ośrodek basenowy,

Willa Ammende w Parnawie

minizoo znane z kolekcji gadów i płazów oraz przepiękna plaża oferująca wiele atrakcji.

W Parnawie warto także obejrzeć najbardziej stylową i niemalże idealnie zachowaną secesyjną **Willę Ammende**, zbudowaną w 1904 roku przez zamożnego niemieckiego kupca na wesele jego córki, a obecnie pełniącą rolę hotelu i restauracji.

W okolicy Parnawy w ziemię wżera się **Piećko Tori**, czyli głęboka na 8,5 metra jaskinia wydrążona w piaskowcu przez naturalne źródła. Mówi się, że jaskinia łączy się z zaświatami i prowadzi do samego diabła. W pobliżu znajduje się również Muzeum Gospodarstwa Wzorcowego **Kurgja**, które niegdyś było domem i miejscem pracy Estończyka Carla Roberta Jakobsona, rolnika, polityka i ważnej postaci estońskiego odrodzenia narodowego. Gospodarstwo to powstało jako modelowy przykład, a uprawa i hodowla zwierząt, w tym estońskich ras bydła, odbywają się obecnie tak samo jak wieki temu.

Dzień 2 – Kihnu

Wyspa Kihnu, leżąc nieco na uboczu, jest miejscem, gdzie lokalna kultura i wielowiekowe tradycje są praktykowane do dziś. Tutejsi mieszkańcy nadal

ubierają się codziennie w stroje ludowe i wytwarzają unikatowe rękodzieła produkowane od pokoleń. Zwyczaje te są najbardziej widoczne wśród kobiet – nawet podczas przejażdżek motocyklowych noszą one pasiaste spódnice. Styl życia wyspiarzy jest tak niezwykle i tradycyjny, że Kihnu posiada obecnie status Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Plaża w Parnawie

Młode mieszkanki Kihnu podczas wesela

Muhu to trzecia największa wyspa w Estonii i jeden z niewielu miejsc w kraju, gdzie nadal działają tradycyjne wiatraki. Kościół św. Katarzyny na wyspie, jeden z najstarszych w kraju, słynie z historycznych fresków i płyt nagrobkowych w kształcie trapezu z pogańskimi symbolami. Najbardziej złożony symbol nagrobkowy przedstawia pogańskie Drzewo Życia.

Wieś **Koguva** to najlepiej zachowana XIX-wieczna osada w Estonii. Wszystkie budynki stanowią unikatowe obiekty architektoniczne, a większość z nich pochodzi z XIX wieku, aczkolwiek w centrum wsi znajdziemy również te pochodzące z wieku XVIII.

najstarszym kamiennym kościołem na estońskiej ziemi.

Jak wspomniano wcześniej, w Estonii znajduje się więcej kraterów niż w jakimkolwiek innym państwie na świecie. Największą popularność zdobył mierzący 110 metrów szerokości i mający niecałe 3 tysiące lat krater po meteorycie **Kaali** na wyspie Sarema. Uważa się go za ostatni z takich kraterów powstałych w Eu-

A photograph of two large, traditional wooden windmills in a grassy field. The windmill on the right is larger and more prominent, with its sails extended. The one on the left is smaller and partially obscured. In the background, there's a small building with a red roof and a dark car parked on a road. The sky is blue with some white clouds.

Wiatraki Angla na wyspie Sarema

ropie. W starożytności wierząco, że był to grobowiec syna Apolla. Obok krateru usytuowano centrum dla zwiedzających oraz muzeum meteorytów i wapienia.

Słynne wiatraki z wyspy Sarema można zobaczyć w wiosce **Angla**. Są tu cztery typowe, drewniane wiatraki i nieco wyższy wiatrak w stylu holenderskim.

W **Kuressaare**, będącym stolicą i jedynym miastem na wyspie, warto obejrzeć piękną, świetnie zachowaną Starówkę. Najważniejszy tutejszy zabytek to XIV-wieczna cytadela, która jest najlepiej zachowanym średniowiecznym fortem w krajach bałtyckich. Wewnątrz twierdzy zaprezentowano wystawę dotyczącą historii wyspy i Estonii. Latem na dziedzińcu wystawiane są sklepiki z rękodziełem, organizowane imprezy, koncerty i festiwale piosenki.

Na północnym wybrzeżu wyspy Sarema wznoszą się wysokie na 21 metrów klify **Panga**, z których rozciąga się fantastyczny widok na Bałtyk. Najwyżej położony punkt na klifach w dawnych czasach był miejscem składania ofiar.

Warto na krótko odwiedzić **Muzeum Gospodarstwa Mihkli**, na zachodnim wybrzeżu wyspy, w którym można dowiedzieć się więcej na temat historycznych gospodarstw i przedmiotów codziennego użytku przez wieki wykonywanych ręcznie. Niemal wszystkie wystawione eksponaty zostały stworzone przez

sześć pokoleń rodziny zamieszkującej farmę.

Cały raj przyrodniczy, jakim jest **wyspa Vilsandi**, mieści się w obrębie parku narodowego. Charakterystyczne nieskażone środowisko wyspy stanowi ostoję ptaków o międzynarodowym znaczeniu.

Na krajobraz drugiej największej wyspy Estonii o nazwie **Hiuma (Hiiumaa)** składają się bagniste zarośla i krzewy jałowca, przybrzeżne łąki i wydmy, torfowiska i moczary. Przyjeżdżających tutaj turystów wita rzeźba kobiety stojącej w morzu, znana jako Ranna-Ella (Plaźowa Ella).

Latarnia Kõpu na wyspie Hiuma

Na półwyspie Kassari przyjezdnych pozdrawia natomiast figura starożytnego miejscowego bohatera, Leigera. Legenda mówi, że długi i wąski skrawek lądu powstał, gdy Leiger zaczął budować drogę na wodzie prowadzącą na wyspę Sarema. Zwyczajowo każdy odwiedzający zostawia na końcu półwyspu kamień, aby przyczynić się do ukończenia drogi.

Hiuma to wyspa latarni morskich. Na jej północnym wybrzeżu w niebo celuje 43-metrowa latarnia morska półwyspu **Tahkuna**. Jest ona najwyższą żeliwną wieżą w Estonii. 36-metrowa **latarnia Kõpu** to trzecia najstarsza działająca latarnia na świecie – pracuje nieprzerwanie od jej ukończenia w 1531 roku. Odwiedzający mogą wspiąć się na nią, aby podziwiać malownicze widoki.

9 km na zachód od Kõpu w **Ristna** znajduje się trzecia latarnia. Została zbudowana w 1874 roku na półwyspie, który ze względu na wysokie fale obiegają miłośnicy surfingu i żeglarstwa.

Droga przez stolicę wyspy **Kärdla** przechodzi tuż obok miejsca nazywanego Ristimägi. Historia tego punktu, gęsto pokrytego krzyżami, wiąże się z wieloma legendami. Podobno doszło tutaj do zderzenia dwóch procesji weselnych, w którym zginęła panna młoda z jednego pochodu i pan młody z drugiego. Para, która przeżyła, wzięła ślub i postawiła krzyż na pamiątkę zmarłych.

Okrągły krzyż słoneczny Vormsi

Vormsi

Czwarta pod względem wielkości wyspa Estonii, czyli **Vormsi**, była zamieszkała już w XIII wieku i jest jednym z wielu miejsc, w których osiedlili się szwedzcy imigranci, stąd nazwy pochodzą zarówno z języka estońskiego, jak i szwedzkiego. Kościół św. Olafa w centrum osady Hullo to główna historyczna i kulturalna budowla na wyspie. Ze względu na obecność okrągłych krzyży słonecznych cmentarz Vormsi to jedno z najbardziej niezwykłych miejsc pochówku w Estonii. Wycieczkę po wsiach można połączyć z kąpielą, polecaną w szczególności w ciepłej wodzie zatoki przy plażach Hullo i Saxby.

Dzień 5 – Haapsalu i Matsalu

Haapsalu, znane jako „Wenecja Północy”, to wspańiałe nadbrzeżne miasto spa położone na zachodzie Estonii, obfitujące w ciepłe wody i lecznicze błoto. Pierwszy ośrodek spa w Haapsalu wykorzystujący błoto został otwarty w 1825 roku, a wśród pierwszych gości byli rosyjscy arystokraci.

Wąskie uliczki wraz z miniaturowym ratuszem i romantycznymi drewnianymi domkami zawsze zdają się prowadzić do morza. Na nadbrzeżnej promenadzie znajduje się Kuursaal, jeden z najpiękniejszych drewnianych budynków Estonii, w którym obecnie mieści się restauracja.

Katedra w Haapsalu to najwyższy jednonawowy kościół w krajach bałtyckich i najważniejszy budynek historyczny i kulturowy w mieście. Co roku w sierpniu, w pełnię księżyca, w oknie baptysterium pojawia się podobno najbardziej znany duch Estonii, czyli **Biała Dama**. Legenda mówi, że jest ona duchem estońskiej dziewczyny, metresy kanonika, która została zamurowana w ścianie.

Mały, żółty budynek przy ulicy Linda to dom, w którym wychowała się Ilon Wikland – autorka ilustracji książek dla dzieci słynnej na całym świecie szwedzkiej pisarki Astrid Lindgren. W centrum kulturalnym zwanym **Cudowną Krainą Ilon** można obejrzeć wystawę prezentującą jej oryginalne rysunki.

Katedra w Haapsalu

Podążając wzdłuż nadbrzeżnej promenady Haapsalu znajdziemy ławeczkę Czajkowskiego, przy której odwiedzający mogą przystanąć, by posłuchać jego muzyki. Światowej sławy rosyjski kompozytor mieszkał w Haapsalu w 1867 roku, a na kamiennej ławce są wyryte pierwsze nuty jego słynnej VI Symfonii (zaadaptowanej z folkowej pieśni estońskiej „Droga Mary”).

Park Narodowy Matsalu

W czasach panowania carów Haapsalu wyznaczało zachodni koniec sanktpetersburskiej linii kolejowej. Mimo iż nie zatrzymują się już tutaj pociągi, miasto nadal posiada carską stację kolejową, która obecnie pełni rolę muzeum. Ma ona ponad 200 metrów długości i jest najdłuższą tego typu zadaszoną stacją w Europie. Została zbudowana w taki sposób, aby zmieścić się na niej cały pociąg, a car w deszczowe dni nie zмокnął podczas wysiadania.

Z Haapsalu można wybrać się na półwysp **Noarootsi**, który był wczesną osadą estońskich Szwedów, czego dowodem są nadal stosowane dwujęzyczne nazwy miejscowe. Półwysp porastają lasy sosnowe. Znajduje się też na nim piękna, piaszczysta plaża. Uważa się go za jedno z najlepszych w Estonii miejsc do obserwacji ptaków.

Park Narodowy Matsalu to największy i najbardziej zróżnicowany biologiczne przystanek dla migrujących ptaków oraz obszar zakładania gniazd w rejonie Morza Bałtyckiego, a także teren podmokły o znaczeniu międzynarodowym. Wieże obserwacyjne dla miłośników ptaków są zlokalizowane w Keemu, Suit-su, Penijõe, Kloostri i Haeska. W Centrum Informacji Turystycznej parku w Penijõe można dowiedzieć się, jakie są jego naturalne skarby i historia.

Zapraszamy do Estonii!

www.visitestonia.com

INFORMACJA DLA TURYSTÓW

www.visitestonia.com
www.eesti.ee
www.vm.ee
www.rmk.ee
www.turismiweb.ee
www.regio.ee
www.balticsworldwide.com
www.inyourpocket.com/estonia
www.tallinn-airport.ee
www.bussireisid.ee
www.peatus.ee
www.ts.ee
www.edel.ee
www.maaturism.ee
www.estonianspas.com
www.gorail.ee

KIERUNKI

www.tourism.tallinn.ee
www.tallinn.ee/eng
www.visittartu.com
www.visitparnu.ee
www.southestonia.info
www.saaremaa.ee
www.rakvere.ee
www.viljandi.ee
tourism.narva.ee
www.westest.ee
www.lahemaa.ee
www.soomaa.ee
www.setomaa.ee
www.mulgi.karksi.ee
www.nortestonia.eu
www.mois.ee

KULTURA

www.einst.ee
www.festivals.ee
www.laulupidu.ee
www.estoniantheatre.info
www.estmusic.com
www.kunstikeskus.ee
www.estlit.ee
www.piletilevi.ee
www.opera.ee
www.concert.ee